

**CZŁOWIEK W ŚWIECIE
POLITYKI. RÓŻNE MODELE
SPRAWOWANIA WŁADZY**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Człowiek w świecie polityki. Różne modele sprawowania władzy

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

I / 90 minut

Cele. Uczeń:

- interpretuje tekst literacki i retoryczny;
- odczytuje intencje nadawcy i ocenia je pod kątem etyki wypowiedzi;
- dostrzega związki pomiędzy literaturą a codziennymi sytuacjami komunikacyjnymi;
- uczy się odpowiedzialności za słowo;
- dostrzega siłę sprawczą języka;
- określa sytuację komunikacyjną i funkcje języka;
- rozróżnia i nazywa argumenty;
- zna i stosuje środki retoryczne.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z testami kultury;
- heureka;
- dyskusja;
- praca w grupach i zespołowa.

Środki dydaktyczne:

- Niccolò Machiavelli, *Księżę* (fragment);
- Andrzej Frycz Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej* (fragment).

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna: Określenie problematyki zajęć, zapisanie skojarzeń ze słowami polityk i polityka.

Część właściwa: Uczniowie pracują w grupach, zapisują argumenty dotyczące interesowania się lub nieinteresowania się ludzi polityką. Przedstawiają i komentują opracowaną argumentację, a następnie tworzą model idealnego polityka/władcy. Następnie uczniowie pracują w grupach, interpretując model władcy przedstawiony w traktacie Machiavellego – zwracają uwagę na koncepcję państwa, metody prowadzenia walki, stosunek do społeczeństwa. Na forum klasy omawiają wnioski oraz podsumowują pierwszą część zajęć, zastanawiając się nad konsekwencjami życia w państwie rządzonym metodami księcia.

Druga część lekcji rozpoczyna się od wyjaśnienia znaczenia tytułu traktatu Modrzewskiego, następnie uczniowie, pracując w grupach, tworzą model władcy na

podstawie przeczytanego tekstu. Uczniowie wskazują funkcję odwołań antycznych w tekście mowy.

Część podsumowująca: Uczniowie zastanawiają się nad tym, czy intencje mogą usprawiedliwiać zachowania nietyczne, porównują przedstawione modele, rozmawiają na temat etyki w polityce, odnoszą się do własnych doświadczeń komunikacyjnych.

Komentarz metodyczny:

Lekcja sprawdzi się w pracy z uczniami ze SPE ze względu na różnorodność metod pracy i angażowanie wielu procesów zmysłowych. Zastosowane w lekcji metody kształtują umiejętność pracy w grupie, która jest elementem ułatwiającym komunikację i wspólne dochodzenie do rozwiązania problemu, oraz formę prezentacji – ważne elementy na rynku pracy, również w kontekście etyki słowa i odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Uczniowie mogą prezentować własne poglądy i odnosić się do znanych im sytuacji, co powinno skłaniać młodzież do aktywności. W czasie lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, technologii i inżynierii, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.